

ANKETA VIZE PROSTOROVÉHO ROZVOJE MĚSTA BRNA

Úvod

V anketě Vize prostorového rozvoje města Brna mohla hlasovat široká veřejnost **od dubna** letošního roku. Hlasování bylo ukončeno 18. června 2017, probíhalo on-line a vyplňováním tištěných formulářů. Předcházelo mu **v únoru 2017** projednání Vizí na akci Brno město dohody, kde se u kulatých stolů v brněnské Redutě sešli zástupci devíti různorodých skupin (politici, úředníci, zástupci pořizovatele územního plánu či podnikatelské sféry, architekti, představitelé neziskových organizací, správci městského majetku, osobnosti společenského života a fanoušci rozvoje města) a **v březnu 2017** projednání Vizí se zástupci vedení radnic všech městských částí (tři workshopy).

Ze kterých Vizí respondenti vybírali?

Udržitelně se rozvíjející město

Brno při svém rozvoji uplatňuje principy udržitelnosti. Podoba města se proměňuje v cíleném a promyšleném udržování rovnováhy ekonomického rozvoje, sociální stability a zdravého životního prostředí.

Město atraktivní pro život

Město je atraktivní pro bydlení i práci. Lidé nejsou nuceni při hledání vlastního bydlení opouštět hranice Brna. Město nabízí dostatek možností k bydlení. O poznání více lidí má v Brně trvalé bydliště a ve městě také fyzicky bydlí.

Kompaktní město

Brno je kompaktním městem vyznačujícím se souvislou výstavbou, soustřeďuje se na regeneraci svého zastavěného prostoru. Městská zástavba je systematicky oživena parky a zelení. Město má jednoznačnou a ucelenou hranici s okolní krajinou.

Město krátkých vzdáleností

V Brně se snížily dopravní potřeby. Obyvatelé využívají dobré prostorové dostupnosti bydlení, práce, služeb, veřejné vybavenosti, míst volnočasových a vzdělávacích aktivit, a to prostřednictvím smíšenosti funkcí a kvalitního systému veřejné dopravy doplněným o dobré podmínky pro dopravu nemotorovou. Zástavba města je stále více polyfunkční.

Vyvážené město

Brno má zajištěny své základní městské funkce (obchody, služby, úřady, pracovní příležitosti apod.) v řadě místních center. Vzniká hustší síť přirozených center aktivit, tzv. sekundární centra. Tím došlo k přirozené redukci dopravy.

Aktivní město

Veřejná správa města hraje aktivní roli při koordinaci rozvoje. Spolupracuje se soukromým, akademickým, veřejným i neziskovým sektorem při realizaci strategických priorit. Tyto priority jsou respektovány střídajícími se politickými reprezentacemi.

Město metropolitní

Brno aktivně spolupracuje s obcemi v jeho nejbližším okolí. Směry spolupráce jsou zaměřené zejména na mobilitu (IDS, dopravní infrastruktura), životní prostředí (technická infrastruktura, protipovodňová opatření), konkurenceschopnost a podporu podnikání.

Město součástí sítě

Brno je dopravně dostupné v regionálním i evropském měřítku, čemuž přispěla včasná modernizace železničního uzlu Brno. Je součástí integrované sítě významných center osídlení a tím zvyšuje svou ekonomickou atraktivitu v Evropském prostoru.

Město prostupné a přístupné

Prostupnost Brna je zajištěna kvalitně propojenými veřejnými prostory. Ve městě se nenachází výraznější prostorové bariéry. Přístupnost jednotlivých míst a funkcí je zajištěna pro všechny skupiny obyvatel. Město je bezbariérové.

Město s kvalitní přírodní a městskou krajinou

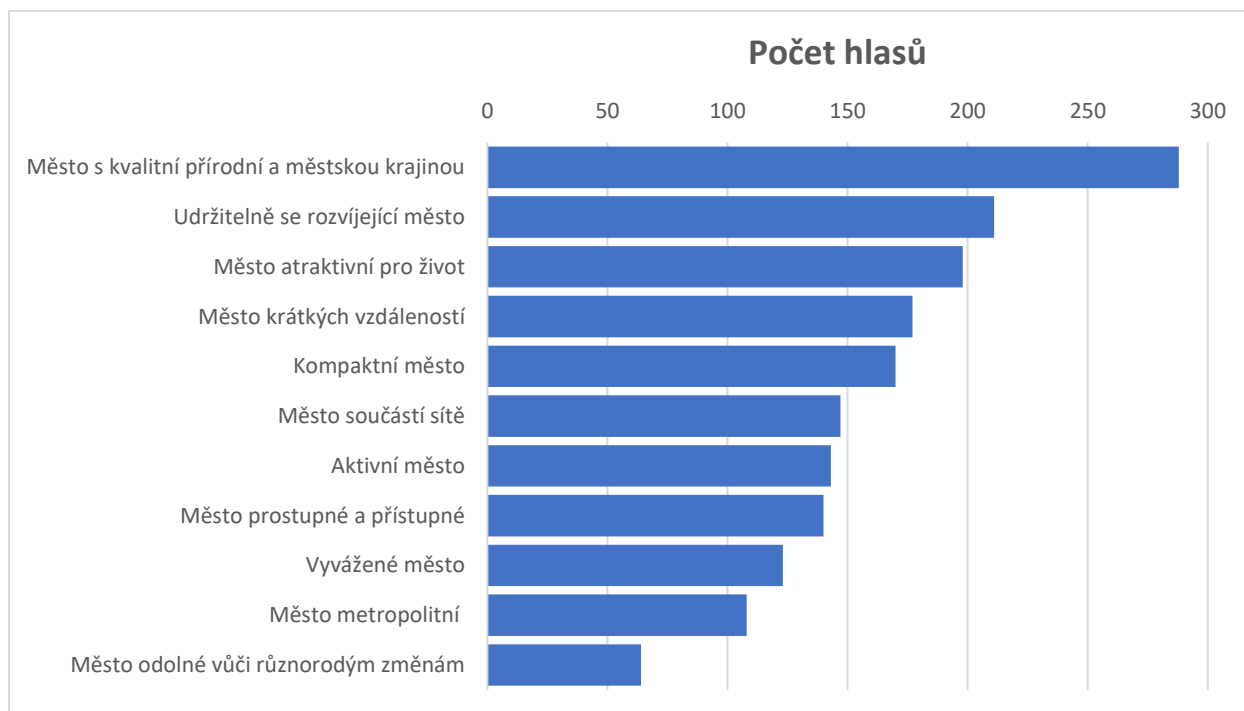
Brno aktivně pečuje o svou velkou devizu, kterou je propojení okolní krajiny s městem zelenými klíny. Občané mají výborné podmínky pro rekreaci v dostupné vzdálenosti od bydliště. Řeky tvoří zelenou páteř města a jsou pro obyvatele dobře přístupné.

Město odolné vůči různorodým změnám

Brno se adaptuje na veškeré změny (socioekonomické, demografické, kulturní, technologické, environmentální aj.) a je odolné vůči hrozbám z nich plynoucích. Město kontinuálně podniká preventivní opatření.

Vyhodnocení ankety

Na základě hlasování o nejpřínosnější vize prostorového rozvoje města Brna lze sestavit žebříček jednotlivých vizí.

Obrázek 1: Počet hlasů k jednotlivým vizím, které byly hodnoceny v rámci ankety.

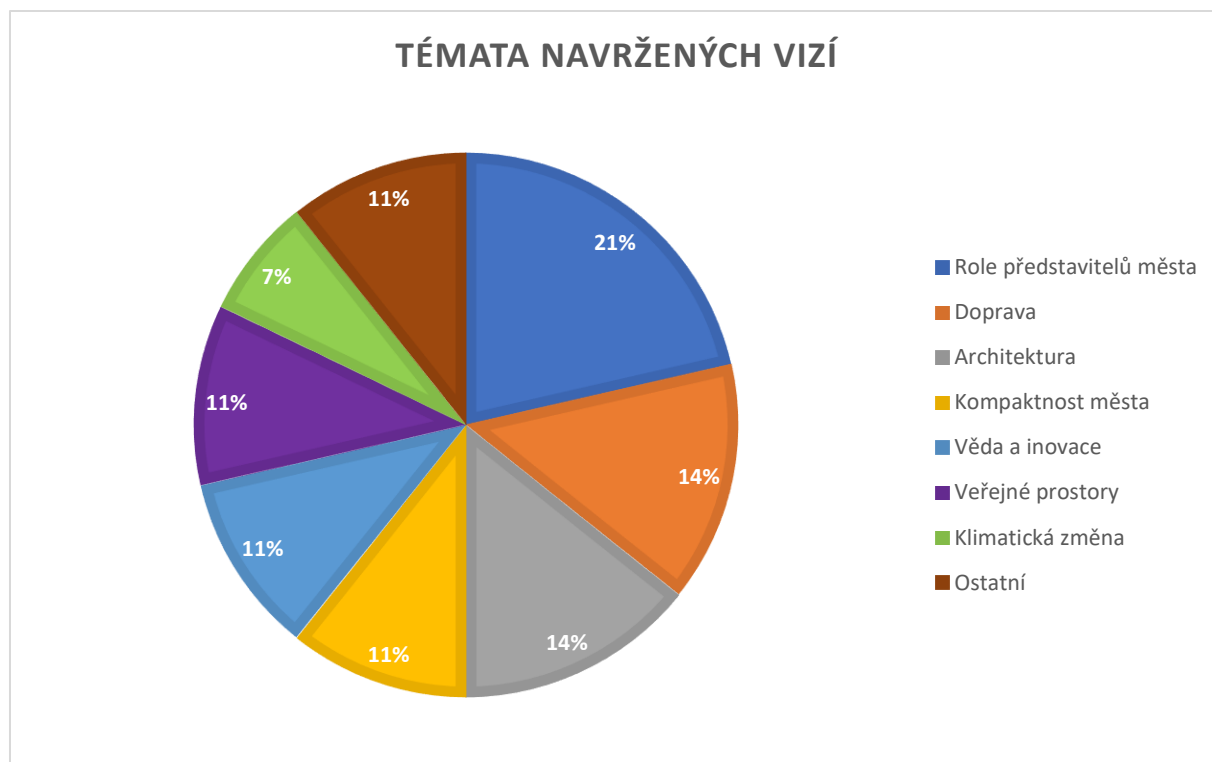
Nejvíce hlasů získala vize **Město s kvalitní přírodní a městskou krajinou**. S poměrně velkým odstupem je druhou nejlépe hodnocenou vizí **Udržitelně se rozvíjející město**, které je následováno **Městem atraktivním pro život**. Nejméně hlasů získala vize **Město odolné vůči různorodým změnám**. Výsledky ukazují, že Brňané si nejvíce cení přírody, která mnohde proniká až k centru města (tzv. zelené klíny), kvalitního bydlení a dostupné práce. Preference

vize *Město s kvalitní přírodní a městskou krajinou* se promítla i do výsledného dokumentu, kde právě tato vize zaujímá přední postavení.

Mezi samostatně navrženými vizemi mají silné zastoupení témata spojená s aktivní rolí představitelů města v jeho rozvoji (*město slouží lidem; jasná koncepce města; diskuse mezi městem, odborníky a veřejností*), dopravou (*kvalitní MHD; město bez aut; funkční velký městský okruh a bezproblémové parkování*) a architekturou (*město bez vizuálního smogu; město funkcionalistické*). Myšlenky některých navržených vizí byly zapracovány do textu vizí výsledných. Téma vědy a inovací vytvořilo dokonce novou výslednou vizi **Město vědy a inovací**.

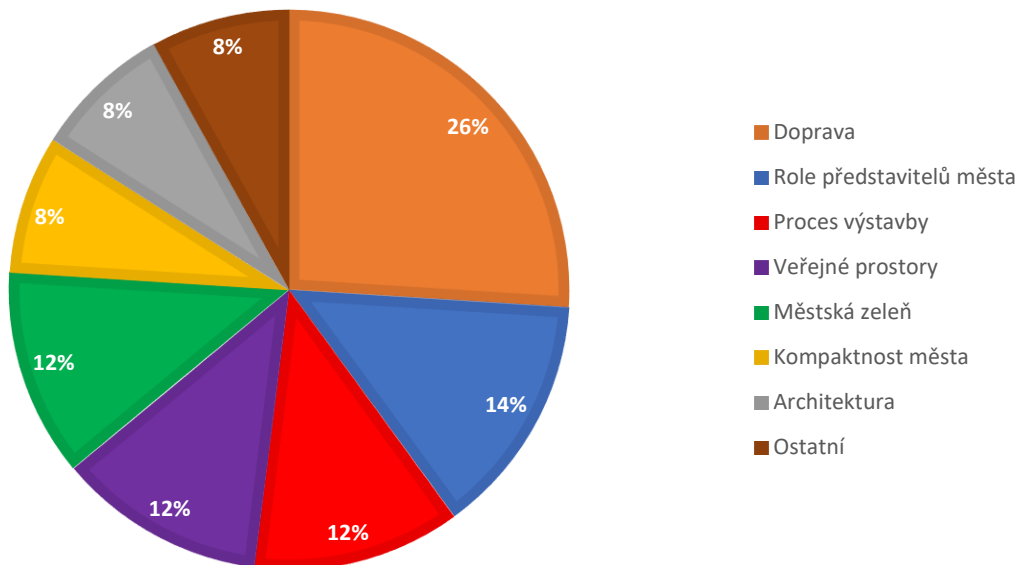
Komentáře se týkaly zejména dopravy, výkonu samosprávy, procesu stavebního řízení, veřejných prostorů a zeleně. Podnětné komentáře byly zapracovány do výsledného textu vizí.

Ačkoliv navrhované vize i komentáře vytváří tematické celky, jejich **obsah byl v některých případech v rozporu**, tzn. že respondenti sice v hojné míře komentovali dopravní situaci v Brně, ale s protichůdnými názory - zmínit lze například preferenci individuální automobilové dopravy (kvalita velkého městského okruhu a dostatek parkování) na jedné straně a naopak názory podporující omezení automobilismu a vyzdvihující cyklistickou dopravu na straně druhé. V oblasti samosprávy města jsou pak zastoupeny jak názory požadující rozhodující vliv odborníků na řešení klíčových rozvojových otázek, tak myšlenky o přenechání rozhodovacích pravomocí občanům. Třetím tématem s nejednoznačnými postoji se stala kompaktní výstavba. Komentáře směřovaly k jednoznačnému zastavení procesu suburbanizace a podpoře zahušťování města v jeho širším centru, ale také k obezřetnosti při aplikaci principu kompaktního města, který nemůže být uplatněn všude. V dalších tématech již panovala výrazná shoda na cílech, které by město mělo dosahovat. Jednalo se především o kvalitu veřejných prostranství, zachování rekreačního potenciálu přírodního zázemí, omezení velkoformátové reklamy v ulicích či kvalitu nových staveb a bytových komplexů.

Obrázek 2: Zastoupení témat navržených vizí.

TÉMATA KOMENTÁŘŮ

Obrázek 3: Zastoupení témat komentářů.

Z hlediska socioekonomické struktury obyvatelstva stojí za povšimnutí lehce rozdílné hodnocení některých vizí v závislosti na pohlaví respondenta. Zejména v případě vizí *Město metropolitní* a *Město součástí sítě* hodnotili tyto vize výrazně pozitivněji muži. Dle hodnocení na základě věku respondentů lze konstatovat, že starší věkové kategorie preferují vize *Vyvážené město* a *Aktivní město*. Formát ankety však nedovoluje hlubší analýzu příčin a detailnější interpretaci.

Shrnuto, ve výsledném dokumentu *Vize prostorového rozvoje města Brna* byly výsledky ankety spolu se závěry z mnoha veřejných a odborných jednání zohledněny třemi způsoby:

1) Struktura vizí

- Dvě vize z ankety – *Udržitelně se rozvíjející město* a *Aktivní město* – byly označeny za „průřezové“. Jinými slovy bylo vyhodnoceno, že se jedná spíše o *principy*, které by měly být dodržovány při snahách o naplnění všech vizí. Tyto dva principy jsou tak předřazeny vizím prostorového rozvoje. Pořadí vizí ve výsledném dokumentu reflektuje anketní žebříček.

2) Název vizí

- Vize *Město atraktivní pro život* byla přejmenována na *Město s dostupným a kvalitním bydlením*. Zcela nová vize nese název *Město vědy a inovací*.

3) Formulace obsahu vizí

- Textová interpretace jednotlivých vizí byla rozšířena a doplněna o podněty vzešlé z navrhovaných vizí a komentářů v rámci ankety.

Kancelář architekta města Brna, dne 20. 6. 2017

Zpracoval: Mgr. Jiří Malý, Ph.D.